

Ecologisch Adviesbureau NWC

Noorderelsweg 4a

3329 KH Dordrecht

078-6 21 39 21

078- 6 21 00 99

nwcadvies@nwcadvies.nl

www.nwcadvies.nl

Ecologisch werkprotocol voor het verplaatsen van beschermde muurplanten

Algemeen

In de Flora- en faunawet staat een aantal verbodsbepalingen voor beschermde soorten. In sommige gevallen kan er een vrijstelling gelden voor een deel van deze verboden als er aantoonbaar gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Om op elk moment te kunnen aantonen dat er daadwerkelijk volgens de gedragscode gewerkt wordt moet een ecologisch werkprotocol opgesteld worden.

Dit document beschrijft hoe gewerkt dient te worden bij het verplaatsen van beschermde muurplanten. Het sluit aan bij de door de Minister goedgekeurde gedragscode van de Unie van Waterschappen.

Muurplanten

Muurplanten vormen een groep binnen de Nederlandse flora die sterk afhankelijk is van door mensen beïnvloede standplaatsen: muren, kades en dergelijke. Omdat enkele soorten zonder maatregelen zouden kunnen verdwijnen, is een aantal muurplanten wettelijk beschermd. Zie voor de soorten de tabel.

Geen van deze soorten kent een algemene vrijstelling. Voor alle soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en bij bestendig beheer en onderhoud een vrijstelling voor de artikelen 8-12 van de Flora- en faunawet, mits gewerkt wordt volgens een gedragscode.

Werkwijze

In de gedragscode van de Unie van Waterschappen wordt het volgende over muurplanten gezegd (pag. 36):

"Groeiplaatsen van beschermde muurplanten en muurvegetaties worden zoveel mogelijk in stand gelaten."

"Wanneer vernietiging van groeiplaatsen onvermijdelijk is worden beschermde muurplanten en muurvegetaties in dijkbekledingen, muren en gebouwen buiten de bloeitijd uitgestoken en elders in geschikt biotoop teruggeplaatst."

Het inpassen van de muurvegetaties in de plannen geniet dus de voorkeur. Maar als dat niet mogelijk is kunnen de planten verplaatst worden. Daarbij moet op de volgende zaken gelet worden:

• Buiten de bloeitijd

De beste tijd om muurplanten te verplaatsen is buiten de groeitijd, d.w.z. van het late najaar tot het vroege voorjaar.

Muurplanten zijn het meest kwetsbaar als ze bloeien (c.q. sporen vormen in het geval van varens). Het verplaatsen moet dus buiten de bloeitijd gebeuren. De bloeitijden van de betreffende soorten staan in de tabel.

• Uitsteken

Zo mogelijk moeten de planten met de omringende stenen uit de muur gehaald worden, zodat de planten niet losgemaakt worden van hun substraat. De pakketten stenen met muurplanten moeten bij het uitnemen en verplaatsen goed bijeengehouden worden. Als de muur dermate vervallen is dat er geen samenhang meer is tussen de stenen moeten de planten afzonderlijk verwijderd worden.

• Bewaren

Onmiddellijk terugplaatsen van de planten heeft de voorkeur. Waar dat niet kan moeten planten opgeslagen worden in een vochtig, vorstvrij milieu.

Als ondanks alle voorzorgsmaatregelen planten toch loskomen van hun substraat, moeten ze bewaard worden met voldoende vocht (bijv. tussen natte jutezakken of kranten) en met oude mortel.

• Terugplaatsen

Bij het terugplaatsen moet kalkmortel (specie met kalk als bindmiddel) gebruikt worden. Zo nodig moet de muur enige tijd vochtig gehouden worden.

• Geschikte biotoop

De nieuwe locatie moet beantwoorden aan de biotoopeisen van de betreffende soort. De kenmerken van de nieuwe locatie moeten zoveel mogelijk overeenkomen met die van de oorspronkelijke groeiplaats. Daarbij moet op de volgende standplaatsfactoren gelet worden:

- vocht; te weinig vocht is funest
- beschaduwing; te veel zon leidt tot uitdroging, te veel schaduw (bijvoorbeeld door verruiging of bomengroei) kan leiden tot verstikking
- kalk; in kalkrijke cement kunnen de wortels van muurplanten zich beter hechten
- zuurgraad.

Tabel: Beschermdde muurplanten		
Soort:		Bloeitijd:
<i>Arabis hirsuta subsp. sagittata</i>	Pijscheefkelk	mei-juni
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Zwartsteel	augustus-september
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Tongvaren	juli-augustus
<i>Asplenium trichomanes</i>	Steenbreekvaren	juni-september
<i>Asplenium viride</i>	Groensteel	juli-augustus
<i>Catapodium rigide</i>	Stijf hardgras	mei-juli
<i>Ceterach officinarum</i>	Schubvaren	juni-oktober
<i>Cystopteris fragilis</i>	Blaasvaren	juni-augustus
<i>Erysimum cheiri</i>	Muurbloem	mei-juni
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Rechte driehoeksvaren	juli-september
<i>Hieracium amplexicaule</i>	Stengelomvattend havikskruid	juni-juli
<i>Parietaria judaica</i>	Klein glaskruid	juni-oktober
<i>Pseudofumaria lutea</i>	Gele helmbloem	mei-herfst

Ecologisch Adviesbureau NWC - Noorderelwag 4a - 3329 KH Dordrecht

☎ 078-6 21 39 21 - 🖨 078- 6 21 00 99 - ✉ nwcadvies@nwcadvies.nl - www.nwcadvies.nl